

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Toezeggingen

Datum Kenmerk
SAS/mgo2007088550

Geachte Voorzitter,

Tijdens het Algemeen Overleg op 23 mei 2007 heb ik toegezegd uw Kamer schriftelijk te informeren over het verwerken van afgedankte mogelijk radioactieve rookmelders en het instellen van een eventueel verbod.

Tevens heb ik toegezegd te zullen uitzoeken of bankgaranties al dan niet worden verstrekt aan schrootverwerkende bedrijven waar mogelijk concurrentievervalsende werking van uitgaat. Met deze brief kom ik die toezeggingen na.

Ionisatie rookmelders

Voor rookmelders (optische als ionisatie rookmelders) geldt een inzamelplicht op grond van het Besluit beheer elektrische en elektronische apparatuur én de 'Regeling beheer elektrische en elektronische apparatuur'¹. Deze inzamelplicht betekent dat:

- Gemeenten zorg moeten dragen voor de gescheiden inzameling van afgedankte apparatuur bij particuliere huishoudens.
- Gemeenten zorg moeten dragen dat er op ten minste één plaats binnen de gemeente (of binnen de gemeenten waarmee wordt samengewerkt) voldoende gelegenheid wordt geboden voor houders en distributeurs (onder andere detaillisten) om afgedankte apparatuur van particuliere huishoudens gratis achter te laten. Het gaat hier om een brengvoorziening.
- Bij het ter beschikking stellen van een nieuw apparaat (bijvoorbeeld bij verkoop) de detaillist een soortgelijk apparaat dat wordt afgedankt moet innemen van de klant, als die klant dat wenst. De detaillist moet het afgedankte apparaat gratis innemen.
- De producent (of importeur) verantwoordelijk is voor het afvalbeheer van de apparaten die worden afgedankt. De producent moet een inname- en verwerkingsstructuur opzetten.

Desondanks kan het voorkomen dat afgedankte ionisatie rookmelders bij het huisvuil belanden. Het RIVM² heeft in juni 2000 berekeningen uitgevoerd naar de stralingsdosis die het gevolg is van de aanwezigheid van radioactieve stoffen in ionisatie rookmelders. Het RIVM heeft de fasen handel en opslag in verband met handel, gebruik en verbranding met het huishoudelijk afval in verbrandingsinstallaties in beschouwing genomen bij deze berekeningen. Tevens zijn ook schattingen gemaakt van de verschillende stralingshygiënische gevolgen van een brand bij een opslag. Bij de aannames is rekening gehouden met ongunstige stralingshygiënische omstandigheden waardoor de berekende dosis als een bovenschatting

¹ Sinds 13 augustus 2006 inwerking getreden.

² Schattingen van de individuele en collectieve doses als gevolg van consumentenproducten waarin radioactieve stoffen zijn verwerkt; RIVM rapport nr. 610310005, juni 2000

moet worden gezien van de werkelijke ontvangen dosis. Bij de berekening is uitgegaan van de verbranding van 10.000 stuks ionisatie rookmelders per jaar in afvalverbrandingsinstallaties. Uit de studie van het RIVM blijkt dat voor de beschouwde situaties de berekende doses ruimschoots onder alle wettelijke limieten en het internationaal aanvaarde "trivial dosis" niveau van 10 microsievert per jaar blijft.

Op dit ogenblik is het voor de consument nog mogelijk om ionisatie rookmelders aan te schaffen. Het aangekondigde verbod op de verkoop van ionisatie rookmelders voor huishoudelijk gebruik is nog niet gerealiseerd. Naar verwachting zal dit verbod in 2008 worden gerealiseerd.

Reden voor het nog niet van kracht zijn van het verbod is mede gebaseerd op een conclusie van het NIBRA-rapport³. Een direct en algeheel verbod zou betekenen dat de consument volledig is aangewezen op de thans duurdere optische rookmelders. Dit zou een vermindering van de vrijwillige aanschaf van rookmelders tot gevolg kunnen hebben wat een negatieve invloed heeft op de brandveiligheid. Wel is geregeld dat op grond van het Bouwbesluit alleen nog optische rookmelders mogen worden aangebracht in nieuwbouw- woningen (sedert 2002).

Een verbod op de verkoop van ionisatie rookmelders voor huishoudelijke toepassing houdt overigens niet in, dat het gebruik van dit type rookmelders vanaf deze datum niet meer is toegestaan.

Ionisatierookmelders die momenteel nog in woningen functioneren mogen zonder vergunning worden gebruikt. De verwachting is dat binnen een termijn van ongeveer 10 jaar (de technische levensduur van rookmelders) vanaf het invoeren van een verkoopverbod alle ionisatie rookmelders (voor particulier gebruik) zijn ingeleverd en zijn vervangen door optische rookmelders.

Schroot

Uitgangspunt van het beleid is dat het bedrijfsleven zelf verantwoordelijk is, dus ook financieel, voor een verantwoorde verwijdering van radioactief besmet schroot. De kosten die daaruit voortvloeien behoren tot het normale bedrijfsrisico. De financiële zekerheid wordt gesteld ten behoeve van de Staat der Nederlanden. Dit ter voorkoming dat, als gevolg van het niet kunnen nakomen van financiële verplichtingen voor het verwijderen van radioactief besmet schroot door een schroothandelaar, de Staat hiervoor kosten zou moeten maken.

Ingevolge artikel 2 van het Besluit Radioactief besmet schroot is het Besluit niet van toepassing op bedrijven waarvan de omzet lager is dan 100 ton roestvrijstaal per kalenderjaar, lager dan 1000 ton aluminiumschroot per kalenderjaar, of lager dan 20.000 ton ijzerschroot per kalenderjaar. De kleine bedrijven vallen derhalve niet onder dit Besluit. Deze bedrijven hoeven dan ook geen financiële zekerheid te stellen ter dekking van de kosten die voortvloeien uit het verwijderen van radioactief besmet schroot dat zij in de inrichting voorhanden hebben.

Artikel 7 van het Besluit regelt de voorwaarden met betrekking tot de financiële zekerheid. Hierin staan ook de verschillende toegestane vormen van financiële zekerheid opgesomd:

- borgtocht of bankgarantie;
- het sluiten van een verzekeringsovereenkomst;
- het deelnemen aan een daartoe ingesteld fonds;
- het treffen van enige andere voorziening, waarbij de financiële zekerheid naar het oordeel van Onze Minister voldoende waarborg biedt dat de kosten zijn gedekt.

Op dit moment hebben 110 bedrijven (een bedrijf met twee vestigingen telt twee keer mee) een financiële zekerheid gesteld. Daarvan hebben 26 bedrijven zekerheid gesteld met behulp van een bankgarantie. De bankgarantie moet minimaal € 110.000,= behelzen. Bedrijven moeten voor de bankgarantie een provisie betalen aan de financiële instelling. Hoeveel dat is kan verschillen per instelling. Naar schatting ligt het gemiddelde van de kosten rond de 1% van het zeker te stellen bedrag op jaarbasis, zijnde €1.100,=. Daarnaast zijn veel bedrijven lid van de Metaal Recycling Federatie (MRF), dat haar leden de mogelijkheid geeft via haar te zorgen voor de financiële zekerheid door deel te nemen aan een door de MRF opgericht fonds. De kosten voor de financiële zekerheid die op deze manier wordt gesteld bedragen de eenmalige som van €4000,=. 84 leden maken momenteel gebruik van deze mogelijkheid.

Alleen de grotere bedrijven die een hogere omzet hebben, vallen onder het Besluit. De kosten voor het stellen van financiële zekerheid betreffen daardoor slechts een klein gedeelte van hun omzet. Gelet op de hoogte van deze kosten kan geconcludeerd worden dat deze nauwelijks kunnen leiden tot concurrentievervalsing.

³ Optische rookmelders versus ionisatie rookmelders uit 2001.

De bedrijven die wel onder het Besluit vallen, maar nog geen financiële zekerheid hebben gesteld, worden door middel van controles ontdekt. Zij krijgen een waarschuwing en eventueel volgt daarna een handhavingstraject.

Hoogachtend,
de Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

dr. Jacqueline Cramer